

Datum: 23 oktober 2023

Betreft: Aanbiedingsbrief Promovendi Netwerk Nederland met de uitkomsten van het rapport 'PNN Monitor: International Scholarship PhD Candidates'

Geachte leden van de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Graag willen wij u op de hoogte brengen van de uitkomsten van ons rapport 'PNN Monitor: International Scholarship PhD Candidates', gepubliceerd op 6 september 2023. Promovendi Netwerk Nederland (PNN), dat de belangen van alle promovendi in Nederland behartigt, heeft in het voorjaar van 2023 een onderzoek gedaan naar de werk- en leefomstandigheden van internationale beurspromovendi. De aanleiding voor deze monitor is dat er in Nederland ongeveer 3.800 internationale promovendi een beurs ontvangen in plaats van een salaris, ondanks dat zij voltijds promoveren aan een Nederlandse onderzoeksinstelling. Hoewel uit diverse rapportages uit de media blijkt dat deze promovendi (financiële) problemen ervaren, was er tot op heden weinig bekend over de arbeidsomstandigheden, ervaringen en problemen van deze specifieke groep promovendi.

In deze aanbiedingsbrief staan we stil bij de belangrijkste bevindingen uit ons rapport. Het volledige rapport is bijgevoegd en is te vinden op onze website.¹ Dit rapport presenteert de resultaten van een enquête gehouden door PNN en biedt gedetailleerde inzichten in de leef- en werkomstandigheden van deze specifieke groep internationale beurspromovendi in Nederland. Bovendien worden de resultaten van een enquête uit 2018 door De Jonge Akademie gepresenteerd, gericht op dezelfde groep promovendi en hun begeleidingsteams.

De belangrijkste bevindingen uit ons onderzoek zijn verontrustend:

1. **Financiële situatie:** Het merendeel van de internationale beurspromovendi maakt zich ernstige zorgen over hun financiële situatie. Gemiddeld bedroeg het maandelijkse inkomen van de respondenten slechts 1402 euro, wat aanzienlijk lager is dan het minimumloon en veel lager is dan het gemiddelde salaris van promovendi in dienstverband. Velen zijn afhankelijk van aanvullende inkomsten, vaak van hun families of bijbanen, om rond te komen.
2. **Verschillende arbeidsvoorwaarden voor werknemer- en beurspromovendi:** De meeste beurspromovendi werden zich pas bewust van deze verschillen in arbeidsvoorwaarden toen ze al begonnen waren met hun PhD. Achteraf gezien zou de overgrote meerderheid liever een dienstverband hebben gehad.
3. **Onduidelijke positie:** Internationale beurspromovendi bevinden zich in een onduidelijke positie in de academische wereld. Ze zijn geen werknemers en geen studenten, wat leidt tot problemen op het gebied van zorgverzekering, huisvesting en sociale uitkeringen.

¹ <https://hetpnn.nl/monitor2023>

4. **Enorme verschillen tussen beurzen en gastovereenkomsten:** Afhankelijk van de beursverstrekker en de gastinstelling zijn er enorme verschillen tussen beurzen, wat het ontbreken van regels nog opvallender maakt.
5. **Hoge werkdruk en mentale gezondheid:** Velen ervaren een hoge werkdruk en worstelen met mentale gezondheidsproblemen, gedeeltelijk als gevolg van de druk om hun PhD binnen het contractueel vastgestelde tijdsbestek af te ronden, wat vaak als onhaalbaar wordt beschouwd.

Aanbevelingen

Op dit moment hebben Nederlandse onderzoeksinstituten maar weinig controle over de beursvoorwaarden van de verschillende beurs verstrekkers. In plaats van symptoombestrijding is er behoefte aan een structurele oplossing voor het echte probleem: de manier waarop internationale beursprogramma's zijn ingebed in de Nederlandse wetenschap. Een herstructurering van het beursstelsel is dringend nodig om eerlijke leef- en werkomstandigheden te garanderen voor alle internationale beurspromovendi in Nederland. Beurzen zouden idealiter rechtstreeks aan de onderzoeksinstituten van de promovendus moeten worden betaald, zodat zij in dienst kunnen worden genomen en dezelfde arbeidsrechten kunnen genieten als promovendi in dienstverband.

Echter, gezien de precaire situatie waarin deze promovendi zich bevinden, geeft PNN echter ook een aantal aanbevelingen voor de korte termijn, zodat er onmiddellijk een aantal concrete maatregelen kan worden genomen naar aanleiding van de bevindingen in dit rapport.

- Instellingen moeten beurzen aanvullen tot minimaal het minimumloon.
- Instellingen moeten zorgen voor duidelijke informatieverschaffing aan internationale beurspromovendi over de verschillen in arbeidsvoorwaarden en andere verplichtingen.
- Gastovereenkomsten moeten worden gestandaardiseerd en uitgebreid met details over rechten en verantwoordelijkheden.
- Er moet voldoende aandacht zijn voor de sociale veiligheid van deze groep promovendi.

De volledige resultaten zijn te vinden in het meegezonden rapport. Uiteraard kunt u voor vragen contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet,



Anneke Kastelein
Voorzitter